

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

INFORMACIJA

o aktivnostima unaprjeđenja saradnje sa crnogorskom dijasporom u Latinskoj Americi sa predlogom podrške realizaciji projekta „Crnogorska kuća“ u Provinciji Čako, Argentina

Vlada Crne Gore je u kontinuitetu, i prije a naročito nakon obnove nezavisnosti, posebnu pažnju posvećivala pitanjima rada i saradnje sa dijasporom. U prilog tome govori činjenica da su usvojeni brojni dokumenti, formirane institucije, osmišljena i usvojena strategija, te definisani konkretni koraci u cilju jačanja institucionalnog i normativno-pravnog okvira. Preduzete su odgovarajuće mjere usmjerene na konstituisanje moderne i organizovane strukture iseljenništva, a nastavljene su i aktivnosti na planu očuvanja i njegovanja jezika, kulture i tradicije; afirmacije i jačanja državnog identiteta i pripadnosti državi porijekla; intenziviranja komunikacije i saradnje u oblasti nauke, obrazovanja i sporta; stvaranja sistemskih pogodnosti i olakšica za povratnike; zaštite statusnih prava i položaja iseljenika kako u zemlji prijema, tako i u matičnoj zemlji, te razvijanja osjećaja za filantropiju i donatorstvo. Sve ove aktivnosti su podsticane i promovisane kroz neposredne kontakte najviših crnogorskih zvaničnika sa predstavnicima dijaspore, ali i drugim relevantnim sagovornicima u zemljama u kojima najveći broj naših iseljenika trenutno živi i aktivno sudjeluje u tamošnjim društveno-ekonomskim prilikama.

Konkretno, saradnja sa crnogorskom dijasporom u Latinskoj Americi je u proteklom periodu značajno pospješena i kroz aktivnosti diplomatsko-konzularnog predstavništva (DKP) Crne Gore u Argentini, sa sjedištem u Buenos Ajresu. Pored Argentine, Ambasada na nerezidentnoj osnovi pokriva Federativnu Republiku Brazil, Republiku Čile i Istočnu Republiku Urugvaj, a nerijetko obavlja komunikaciju i sa drugim državama kastiljanskog govornog područja u kojima postoji značajna crnogorska iseljenička zajednica kao što su Bolivija, Peru, Paragvaj, Meksiko i Porto Riko. Realizacija niza inicijativa i projekata od 2014. godine do danas (*postavljanje biste Petra II Petrovića Njegoša na Crnogorskom trgu u Buenos Ajresu, organizovanje*

brojnih škola crnogorskog jezika, održavanje naučnih okruglih stolova posvećenih identitetu crnogorskih doseljenika, organizovanje redovnih skupova iseljenika sa teritorije Crne Gore, prikazivanje crnogorskog filma „Dječaci iz ulice Marksa i Engelsa“ i dr.) svjedoče o tome da je saradnja sa našim iseljeništvom, ali i komunikacija sa federalnim, provincijskim i lokalnim organima vlasti u latino-američkim zemljama, izdignuta na zavidan nivo.

Tokom 2015. i 2016. godine zaokružen je proces temeljne reorganizacije djelovanja brojnog iseljenništva u Republici Argentini i Istočnoj Republici Urugvaj. Osnovan je Savez crnogorskih zajednica Latinske Amerike, prva krovna kontinentalna organizacija naših iseljenika u tom dijelu svijeta, a otvoreni su i počasni konzulati u Federativnoj Republici Brazil, Republici Čile i Republici Peru. Time su postavljene solidne institucionalne osnove daljeg unaprjeđenja i produbljivanja odnosa sa crnogorskom dijasporom u Latinskoj Americi.

U tom kontekstu, od posebne važnosti je Provincija Čako u Argentini, u kojoj živi najveći broj potomaka crnogorskih iseljenika u Latinskoj Americi. U sjevernom dijelu, čije je sjedište grad Roke Saenz Penja, drugi po veličini grad u provinciji, oko 5% do 10% stanovništva vodi porijeklo iz Crne Gore, najviše se šireg područja Nikšića. Na tom fonu je u junu 2014. posredstvom Ambasade Crne Gore u Buenos Ajresu i Počasnog konzulata Crne Gore u opštini Roke Saenz Penja, izvršeno bratimljenje dva grada. Roke Saenz Penja predstavlja značajan trgovački i poljoprivredni centar, u prošlosti poznat po proizvodnji pamuka, a istorijski posmatrano, jedan od najbitnijih centara kako u Južnoj, tako i Sjevernoj Americi.

Gradska uprava tog grada je povodom obilježavanja 100 godina od doseljavanja Crnogoraca i osnivanja crnogorske kolonije "La Montenegrina", koja predstavlja najpoznatiju i najveću koloniju, na čijoj teritoriji se nalazi veliki dom „Durmitor“, donijela odluku da Crnogorskoj zajednici “Kralj Nikola” pokloni na trajno korišćenje zemljište od preko 4000 m² u cilju izgradnje „Crnogorske kuće“. Riječ je o prostoru koji bi bio opremljen i korišćen za održavanje raznih kulturnih, društvenih, sportskih i drugih aktivnosti u cilju očuvanja identitetske pripadnosti zemlji porijekla. Uz prisustvo velikog broja potomaka naših iseljenika, kamen temeljac za „Crnogorsku kuću“ svečano su položili 26. marta 2017. godine gradonačelnik Herardo Čipolini, ambasador Crne Gore Gordan Stojović, savjetnik predsjednika države Ruždija Tuzović i počasni konzul Drago Mićunović. Realizacija ovog projekta, koji je od izuzetne važnosti za iseljenništvo u Latinskoj Americi, zahtijeva značajna finansijska sredstva. Podrškom njegovoj realizaciji uputila bi se jasna poruka da država Crna Gora, država njihovih predaka, nije zaboravila i brine, u skladu sa svojim mogućnostima, o

potomcima svojih iseljenika. Opredjeljivanjem finansijskih sredstava u iznosu od 70.000 eura obezbijedio bi se ključan podsticaj njegovoj uspješnoj realizaciji u skorijem roku.

U cilju uspostavljanja i očuvanja tješnjih veza pripadnika 2, 3, 4 ili čak 5 generacije iseljenika iz Crne Gore sa svojom matičnom zemljom, neophodno je raditi na daljoj promociji kulturnog identiteta naše zemlje. Važno je istaći da je crnogorskom iseljeništvu u Latinskoj Americi, zbog jezičke barijere, uskraćeno objektivno informisanje o opšte-poznatim istorijskim činjenicama vezanim za zemlju porijekla. S tim u vezi, inicirano je štampanje 1.000 primjeraka knjige „Istorija Crne Gore“ autora prof. dr Živka Andrijaševića, koja je već prevedena na španski jezik.

Kao poseban vid produbljivanja odnosa sa mlađim generacijama - potomcima naših iseljenika, promovisana je ideja organizovanja kurseva crnogorskog jezika. U periodu od 20. do 30. jula 2016. godine na Ivanovim koritima je organizovana 10. Ljetnja škola jezika i kulture pod nazivom „Crna Gora moja postojbina“. Školu su pohađala 2 učenika iz Argentine i 2 učenika iz Urugvaja, a troškove njihovog učešća je snosila Vlada Crne Gore. I ove godine će biti održana 11. Ljetnja škola, što je svakako prilika za nastavak saradnje u ovom domenu. Istovremeno, u toku školske 2015-2016. godine, dvije studentkinje iz Argentine (iz provincije Čako i provincije Santa Fe) studirale su crnogorski jezik i književnost na našem Univerzitetu. Sljedeći potencijalni korak u cilju pospješivanja saradnje u ovoj oblasti je održavanje kurseva crnogorskog jezika u Argentini i Urugvaju, što bi ujedno bila i čvrsta garancija trajnog očuvanja našeg jezika i kulture budućim generacijama. U tom kontekstu, prepoznaje se potreba sagledavanja realnih mogućnosti realizacije ovog projekta od strane Ministarstva kulture i Ministarstva prosvjete Crne Gore.

Pružanjem podrške realizaciji ovih projekata, u značajnoj mjeri bi se potpomogao i podstakao rad crnogorskog DKP-a u Argentini, a time i obezbijedila njegova efikasnost u realizaciji niza drugih aktivnosti usmjerenih na unaprjeđenje sveukupne saradnje sa dijasporom. Još uvijek nijesu ostvarene adekvatne administrativno-tehničke pretpostavke, neophodne za rad ovog DKP-a koji je od suštinske važnosti, naročito s aspekta daljeg intenziviranja saradnje sa crnogorskim iseljenicima na prostoru Latinske Amerike. Obezbjedivanjem finansijskih sredstava u iznosu od 10.000 eura, osigurao bi se minimum preduslova za efikasnije djelovanje Ambasade Crne Gore u Argentini.

U cilju realizacije projekata navedenih u Informaciji o aktivnostima unaprjeđenja saradnje sa crnogorskom dijasporom u Latinskoj Americi sa predlogom podrške realizaciji projekta „Crnogorske kuće“ u Provinciji Čako, Argentina i na osnovu člana 31, stav 1, tačka 6 Poslovnika Vlade Crne Gore (“Sl. list Crne Gore”, br. 3/12 i 31/15), Ministarstvo vanjskih poslova podnosi Vladi Crne Gore

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informaciju o aktivnostima unaprjeđenja saradnje sa crnogorskom dijasporom u Latinskoj Americi sa predlogom podrške realizaciji projekta „Crnogorska kuća“ u Provinciji Čako, Argentina.
2. Zadužuje se Ministarstvo finansija da iz sredstava Tekuće budžetske rezerve obezbijedi finansijska sredstva za realizaciju projekta izgradnje „Crnogorske kuće“ u Provinciji Čako u Argentini, u iznosu od 70.000 eura.
3. Zadužuje se Ministarstvo finansija da iz sredstava Tekuće budžetske rezerve obezbijedi finansijska sredstva u iznosu od 5.000 eura za štampanje knjige „Istorija Crne Gore“ i 10.000 eura za stvaranje neophodnih administrativno-tehničkih pretpostavki za rad DKP-a u Argentini.
4. Zadužuju se Ministarstvo kulture i Ministarstvo prosvjete da sagledaju mogućnosti opredjeljivanja finansijskih sredstava u ukupnom iznosu od 17.000 eura za realizaciju projekta organizovanja kurseva crnogorskog jezika u Argentini i Urugvaju.